

7/3426

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21-2008/464416
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Tansel
Barış

ÇOK İVEDİ

4 Kasım 2008

TBMM BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlığa muhatap 23.05.2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3426-6210/13191 sayılı yazıları.

Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'ın Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Başbakanımızca, kendileri adına eşgüdümünde cevaplanması tensip olunan 7/3426 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

ALİ BABACAN
Dışişleri Bakanı

Ek: 2 sayfa.

**KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ TANSEL BARIŞ'IN SAYIN BAŞBAKANIMIZA
YÖNELTİĞİ 7/3426 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR

26 Nisan 2008 tarihinde Suriye'nin başkenti Şam'a Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın bir günlük ziyareti ile ilgili;

- 1) Bu ziyaret daha önceden tarihi ve konusu belirlenmiş bir ziyaret midir?
- 2) Bu ziyaretin amacı nedir? Ülkemiz bu ziyaret sayesinde uluslararası ne tür kazanımlar elde etmiştir?
- 3) Gazetelerde, bu ziyaretin Suriye-İsrail arasındaki sorunların çözülmesi adına arabuluculuk amacı ile yapıldığına dair çıkan haberler doğru mudur? Doğru ise arabuluculuk ilgili devletlerin daveti üzerine mi, yoksa üçüncü bir devletin talebi üzerine mi gerçekleşmiştir?
- 4) Bu girişimin Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) ile bir bağlantısı var mıdır? Varsa Büyük Ortadoğu Projesi olarak adlandırılan BOP projesinde Türkiye'nin rolü ve görevi nedir?
- 5) Büyük Ortadoğu Projesi olarak adlandırılan organizasyonunun Eşbaşkanlık görevini üstlendiğimiz daha önce basın yayın organları aracılığı ile duyurularak öğrenmiştik. Nedir bu büyük Ortadoğu Projesi? Bu proje ile ne amaçlanmaktadır? Bu projenin başında ve içinde yeralan devletler hangileridir? Bu projenin başında ve içerisinde yeralan devlet bu proje ile ne kazanıp, ne kaybedebileceklerdir? Bunun hesabı önceden yapılmış mıdır? Bu projenin içerisinde yeralan devletler bu proje ile ne kaybedebileceklerinin farkında mıdır?
- 6) Amerika'nın Irak'ı işgali ile (eşbaşkanlığını üstlendiğimiz) Büyük Ortadoğu Projesinin bir ilişkisi var mıdır? Varsa; 1 milyondan fazla insanın ölümü ve iç savaşın sürdüğü Irak'ta Büyük Ortadoğu Projesi amacına ulaşmış mıdır? Bu operasyon, milyonlarca insanın ölmesine, sakat kalmasına, evlerinden, yurtlarından göç etmesine, çocukların öksüz kalmasına değdi mi?

CEVAP

Suriye Başbakanı Naji Otri'nin, Şam'da düzenlenen "Birinci Türkiye-Suriye Ekonomi Forumu"na katılım davetine icabetle Sayın Başbakanımız, Başbakan Yardımcısı Sayın Nazım Ekren, Dış Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı Sayın Kürşad Tüzmen ve diğer yetkililerle birlikte 26-27 Nisan 2008 tarihlerinde Suriye'yi ziyaret etmiştir.

Sayın Başbakanımızın ziyareti esasen, her iki ülke arasında son dönemde gelişmekte olan ilişkiler çerçevesinde, ekonomi alanındaki işbirliğinin daha da güçlendirilmesi amacıyla düzenlenmiştir. Ziyaret sırasında Cumhurbaşkanı Esad ve Başbakan Otri'yle yararlı temaslarda bulunulmuştur. Ayrıca, düzenlenen Ekonomik Forum Türkiye-Suriye ekonomik ve ticari ilişkilerine ivme kazandırılması açısından yararlı geçmiş ve her iki ülkenin önde gelen işadamlarının doğrudan temalarına imkan tanımıştır.

Türkiye'nin nezaretinde aracılı barış görüşmelerine başlayan Suriye ve İsrail, aralarındaki diyalogu Madrid Konferansı ilkeleri çerçevesinde, kapsamlı bir barışa ulaşılması hedefi doğrultusunda kararlı ve sürekli bir şekilde yürütmeyi kararlaştırmışlardır. Görüşmeler halen devam etmektedir. Her iki taraf, Türkiye'nin bu süreçteki rolünü ve ev sahipliğini takdir

ve teşekkürle karşılamışlardır. Bu itibarla, tarafların ortak iradesi çerçevesinde başlatılan sözkonusu görüşmeler Türkiye'nin her iki tarafın güvenini haiz konumunu teyit etmektedir.

Öte yandan, Geniş Ortadoğu ve Kuzey Afrika girişimi 8-10 Haziran 2004 tarihlerinde ABD'nin Georgia eyaletindeki Sea Island'da düzenlenen G-8 Zirvesi sırasında deklare edilmiştir. Türkiye, anılan girişime katkı yapabilecek önemli bir bölge ülkesi olarak ABD tarafından sözkonusu Zirve'ye "demokratik ortak" sıfatıyla davet edilmiş ve bu çerçevede Sayın Başbakanımız düzenlenen çalışma yemeğine katılmıştır. Ülkemiz, G-8'in bu girişimi çerçevesinde oluşturulan mekanizmalardan biri olan "Demokrasi Yardım Diyalogu"nun eşbaşkanlığını İtalya ve Yemen'le birlikte üstlenmiştir.

Bahsekonu girişimin hedeflerine ulaşması için Türkiye, hedef ülke olarak değil, demokratik bir ortak olarak katkı sağlamaktadır. Eşbaşkanlığını yaptığımız Demokrasi Yardım Diyalogu mekanizmasının amacı, bölgedeki sivil toplum örgütleriyle hükümetlerin demokratikleşme konusundaki temas ve işbirliğinin geliştirilmesine yardımcı olmak ve tecrübe paylaşımını kolaylaştırmaktır. Bu anlayışla ülkemiz, "kadının toplum içindeki yerinin güçlendirilmesi" konusunda bölge hükümetleri ve sivil toplum örgütleri temsilcilerinin katılımıyla bir dizi toplantıya ev sahipliği yapmıştır. Girişimin diğer ortakları G-8 ülkeleri olup, Afganistan, İran, Lübnan, Pakistan, Suriye, Cezayir, Irak, Libya, Filistin, Tunus, Bahreyn, Ürdün, Fas, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri, Mısır, Kuveyt, Oman, Suudi Arabistan ve Yemen de bu girişimde yer almaktadır.

Türkiye, Irak'ın toprak bütünlüğünün korunmasına, siyasi birliğinin sağlanmasına ve Irak topraklarının terör amacıyla kullanılmasının önlenmesine yönelik girişimlerini, ABD, Irak, bölge ülkeleri ve uluslararası platformlar nezdinde gündeme getirmektedir. Irak'ın son 5 yıl içinde yaşamakta olduğu sıkıntılar, ülkemiz tarafından insani, teknik, akademik, tıbbi, siyasi ve diğer yardımlar aracılığıyla hafifletilmeye çalışılmakta olup, bu yöndeki gayretlerimiz aksatılmadan sürdürülmektedir.